

Republica Moldova

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Alexandr Pușkin, nr. 52A, MD-2005 Chișinău, Tel: 022 823 955, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

HOTĂRÂRE nr. 342

din 04 iunie 2024

Chișinău

privind aplicarea sancțiunii financiare furnizorului de gaze naturale S.R.L. „Rotalin Gaz Trading”

În temeiul art. 113 alin. (2) lit. g) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și în conformitate cu procedura stabilită la art. 20 al Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

C O N S T A T Ă :

În fapt, S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” este titular al licenței Seria AC nr. 001686 din 24.08.2010 eliberată pentru desfășurarea genului de activitate „furnizarea gazelor naturale”.

În temeiul art. 11, art. 89 și art. 90 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, în scopul asigurării garanțiilor prevăzute de lege consumatorilor finali, **prin Hotărârea ANRE nr. 487/2019, titularului de licență S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” i-a fost impusă, pentru un termen de 7 ani, obligația de serviciu public de furnizare a gazelor naturale consumatorilor finali la parametrii de calitate stabiliți, la prețuri reglementate, transparente, nediscriminatorii și ușor de comparat.**

Hotărârea ANRE nr. 487/2019 privind impunerea obligației de serviciu public a fost aprobată de către ANRE cu respectarea transparenței decizionale, fiind consultată inclusiv cu S.R.L. „Rotalin Gaz Trading”, care nu a formulat careva obiecții referitor la adoptarea acesteia.

Hotărârea ANRE nr. 487/2019 din 20.12.2019 privind impunerea obligației de serviciu public (publicată în Monitorul Oficial nr. 1-2/1 din 03.01.2020), nu a fost contestată de către SRL „Rotalin Gaz Trading”, obținând puterea lucrului decis prin prisma art. 140 al Codului administrativ, care prevede că, un act administrativ individual obține puterea lucrului decis atunci când nu mai poate fi contestat nici pe cale prealabilă, nici prin acțiune în instanța de judecată competentă.

Astfel, în conformitate cu Hotărârea ANRE nr. 487/2019 din 20.12.2019, titularul de licență respectiv și-a desfășurat activitatea de furnizare a gazelor naturale în contextul obligației de serviciu public la prețuri reglementate.

Ulterior însă, începând cu 02 octombrie 2023 și până la data de 30 ianuarie 2024, S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” **și-a manifestat în mod continuu și deliberat refuzul de a-și îndeplini obligația de serviciu public** impusă prin Hotărârea ANRE nr. 487/2019 în temeiul art. 11, art. 89 și art. 90 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, și respectiv, **absolut arbitrar nu și-a executat obligațiile legale de a furniza gaze naturale consumatorilor finali la prețuri reglementate, în condiții de continuitate și securitate.**

În conformitate cu art. 89 alin. (3¹) al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale (inclusiv prin Legea nr. 429 din 28.12.2023, în vigoare din 29 decembrie 2023):

„ (3¹) Agenția revocă, prin hotărâre, obligația de serviciu public stabilită în conformitate cu prezentul articol în unul din următoarele cazuri:

a) furnizorul căruia i-a fost impusă obligația de serviciu public de a furniza gaze naturale anumitor categorii de consumatori finali **refuză să îndeplinească obligația respectivă**;

b) furnizorul căruia i-a fost impusă obligația de serviciu public de a furniza gaze naturale anumitor categorii de consumatori finali **nu îndeplinește obligația respectivă**, cu excepția situației în care neîndeplinirea obligației nu îi este imputabilă;

c) furnizorului căruia i-a fost impusă obligația de serviciu public de a furniza gaze naturale anumitor categorii de consumatori finali i s-a suspendat sau i s-a retras licența de furnizare a gazelor naturale”.

Totodată, art. 113 alin. (2) lit. g) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, **stabilește răspunderea financiară** a titularului de licență în cazul revocării obligației de serviciu public, după cum urmează:

„Agenția aplică, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de cel puțin 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licențe, dar nu mai puțin de 500 000 de lei, de cel puțin 5% din cifra de afaceri a titularilor de autorizații pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin: (...) neexecutarea de către titularul de licență a obligațiilor de serviciu public impuse în conformitate cu prevederile art. 11, art. 89 și art. 90 sau refuzul de a-și onora obligațiile de serviciu public”.

Prin urmare, în temeiul art. 89 alin. (3¹) și art. art. 113 alin. (2) lit. g) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, având în vedere refuzului constant al S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” de a-și onora obligația de serviciu public, **Consiliului de administrație al ANRE a decis prin Hotărârea nr. 44 din 30 ianuarie 2024:**

1) **revocarea începând cu 01.02.2024 a obligației de serviciu public, impusă în privința S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” de a furniza gazele naturale anumitor categorii de consumatori finali la parametrii de calitate stabiliți, la prețuri reglementate, transparente, nediscriminatorii și ușor de comparat;**

2) **excedentul tarifar în mărime de 38 453,86 mii lei, acumulat în rezultatul exercitării obligației de serviciu public în perioada 01 ianuarie - 02 octombrie 2023 de către S.R.L. „Rotalin Gaz Trading”, urmează a fi recuperat utilizatorilor de sistem de pe teritoriul deservit de operatorul sistemului de distribuție S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” în conformitate cu hotărârea ulterioară a ANRE;**

3) **inițierea procedurii de sancționare financiară în privința SRL “Rotalin Gaz Trading”, în conformitate cu art. 113 alin. (2) lit. g) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.**

Ulterior, pct. 2 din Hotărârea nr. 44 din 30 ianuarie 2024 a fost expus în redacție nouă prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 211/2024, după cum urmează: **“se constată excedentul de mijloace financiare în mărime de 38 453, 86 mii lei, înregistrat de S.R.L. “Rotalin Gaz Trading” de la activitatea de furnizare a gazelor naturale în contextul obligației de serviciu public, la data de 02 octombrie 2023”.**

Întru executarea art. 113 alin. (2) lit. g) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și a Hotărârea ANRE nr. 44/2024, **la data de 09 aprilie 2024 a fost inițiată procedura de sancționare financiară în privința titularului de licență S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” pentru refuzul de a-și onora obligațiile de serviciu public.** Ședința de examinare a cauzei a fost stabilită pentru data de 17 mai 2024, perioadă rezonabilă pentru informarea titularului de licență, remiterea materialelor dosarului administrativ în adresa acestuia, cu acordarea unui termen suficient să-și formuleze poziția asupra cauzei în conformitate cu procedura stabilită la art. 20 al Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică.

Prin scrisoarea nr. 06-01/1935 din 10.04.2024, ANRE a informat titularul de licență S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” cu privire la inițierea procedurii de aplicare a sancțiunii financiare în temeiul art. 113 alin. (2) lit. g) din Legea nr. 108/2016 și i-a expediat toate materialele aferente, precum și invitația la ședința Consiliului de administrație al ANRE stabilită pentru data de 17 mai 2024.

La solicitarea S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” din 15 mai 2024 (scrisoare nr. 407), ședința Consiliului de administrație al ANRE preconizată pentru data de 17 mai 2024, a fost amânată pentru

data de 28 mai 2024, fapt care a fost adus la cunoștința titularului de licență respectiv prin scrisoarea ANRE nr. 06-01/2468 din 17 mai 2024.

În prealabil ședinței Consiliului de administrație al ANRE, la data de 27 mai 2024, S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” a formulat Dezacordul cu procedura administrativă de sancționare a întreprinderii, prezentat în scris (scrisoare cu nr. de ieșire 437).

În cadrul ședinței din 28 mai 2024, specialiștii ANRE au expus poziția în privința aplicării sancțiunii financiare pentru încălcarea comisă de către titularul de licență SRL „Rotalin Gaz Trading”, prezentând argumente consolidate pe cadrul legal, precum și s-au expus în privința cuantumului justificat al sancțiunii financiare ce urmează a fi aplicat prin prisma art. 113 alin. (2) lit. g) și alin. (4) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

Administratorul S.R.L. „Rotalin Gaz Trading”, Ihor Mankovskyi, în cadrul ședinței a pledat împotriva aplicării sancțiunii financiare din motivele exprimate prin intermediul Dezacordului din 27 mai 2024 (înregistrat la ANRE cu nr. 7564 din 28.05.2024) invocând următoarele argumente de bază: sancționarea de două ori pentru aceleași fapte (adică încălcarea principului *non bis in idem*); ANRE insistă arbitrar să sancționeze întreprinderea SRL „Rotalin Gaz Trading”; actele anexate la procedura în cauză sunt relevante procedurilor anterioare de aplicare a sancțiunii financiare; aplicarea retroactivă a prevederilor legale, existența suspiciunilor de ilegalitate a Hotărârii Consiliului de administrație ANRE nr. 44/2024 prin care s-a dispus inițierea procedurii de sancționare financiară; intrarea în incapacitate de plată în cazul aplicării sancțiunii, pierderea locurilor de muncă a angajaților S.R.L. „Rotalin Gaz Trading”.

În scopul examinării obiective și sub toate aspectele a dezacordului formulat de către S.R.L. „Rotalin Gaz Trading”, Consiliul de administrație al ANRE a dispus întreruperea ședinței de examinare a cauzei, până la data de 04 iunie 2024.

În cadrul ședinței din 04 iunie 2024, specialiștii ANRE au prezentat poziția argumentată pe toate aspectele invocate de către S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” în dezacord, care denotă caracterul pur declarativ al obiecțiilor invocate de către administratorul companiei.

Studiind materialele acumulate în cadrul procedurii de aplicare a sancțiunii financiare, luând în considerare declarațiile reprezentantului S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” și cele ale personalului Agenției implicat în examinarea cauzei de aplicare a sancțiunii financiare, Consiliul de administrație al ANRE consideră întemeiată aplicarea în privința titularului de licență nominalizat a sancțiunii financiare în cuantum de 38 453 860 (treizeci și opt milioane patru sute cincizeci și trei mii opt sute șaiszeci) lei, ceea ce constituie 17,08% din cifra anuală de afaceri a acestuia pentru anul 2023, din următoarele considerente.

Prevederile art. 113 alin. (2) lit. g) al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale stabilesc o obligație: „**Agentia aplică**, prin hotărâre, sancțiuni în mărime de cel puțin 5% din cifra de afaceri anuală a titularilor de licențe, dar nu mai puțin de 500 000 de lei (...) pentru încălcarea obligațiilor, manifestată prin:

g) neexecutarea de către titularul de licență a obligațiilor de serviciu public impuse în conformitate cu prevederile art. 11, art. 89 și art. 90 sau refuzul de a-și onora obligațiile de serviciu public.

Temeiul de sancționare indicat supra este unul imperativ, fiind introdus prin Legea nr. 429 din 28.12.2023, publicată în Monitorul Oficial nr. 510-513 din 28.12.23, în vigoare din 29 decembrie 2023.

Obligația de serviciu public impusă furnizorului SRL „Rotalin Gaz Trading” pentru un termen de 7 ani, prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 487/2019, **de a asigura furnizarea de gaze naturale consumatorilor finali, la parametrii de calitate stabiliți, la prețuri reglementate**, derivă din prevederile Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, care transpun Directiva UE 73/2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale.

În conformitate cu art. 11 alin. (1) al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, **în interesul economic general, în legătură cu securitatea, inclusiv securitatea aprovizionării cu gaze naturale, continuitatea, calitatea și prețurile furnizărilor, precum și în legătură cu**

protecția mediului, întreprinderile de gaze naturale pot fi impuse să îndeplinească obligații de serviciu public. Obligațiile de serviciu public sunt impuse de Guvern sau de Agenție, conform competențelor stabilite prin prezenta lege, în mod nediscriminatoriu, în calitate de măsură limitată în timp și se revizuiască cu regularitate, din oficiu, în scopul determinării necesității menținerii obligațiilor respective. În continuare art. 11 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale stabilește că, **obligațiile de serviciu public pot fi impuse în special întreprinderilor de gaze naturale care desfășoară activități reglementate de: d) furnizarea gazelor naturale.**

De asemenea, conform art. 11 alin. (3) al Legii nr. 108/2016, întreprinderilor de gaze naturale care desfășoară activitățile menționate la alin. (2) le pot fi impuse obligațiile de serviciu public care țin de securitatea aprovizionării cu gaze naturale, parametrii de calitate și indicatorii de calitate stabiliți în conformitate cu prezenta lege; aplicarea prețurilor și a tarifelor reglementate în conformitate cu prezenta lege; protecția sănătății, a vieții și a proprietății; măsurile de protecție a consumatorilor finali, etc.

În aceeași ordine de idei, art. 13 alin. (3) al Legii nr. 108/2016, prevede expres că **furnizorii de gaze naturale sunt obligați să îndeplinească obligațiile de serviciu public** stabilite la art. 89 și 90 în limitele teritoriului specificat de Agenție, în conformitate cu termenele și condițiile stabilite de lege.

În conformitate cu art. 15 alin. (1) lit. c) al Legii nr. 108/2016, **titularul de licență este obligat să nu întrerupă prestarea de servicii și furnizarea de gaze naturale**, cu excepția cazurilor de neplată, a motivelor tehnice și de securitate, precum și a altor cazuri stabilite în prezenta lege, în Regulamentul privind racordarea și în Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale.

Potrivit art. 80 alin. (4) al Legii nr. 108/2016, consumatorii casnici și societățile comerciale mici **beneficiază de dreptul la furnizarea gazelor naturale în contextul obligației de serviciu public** în conformitate cu cerințele stabilite la art. 89.

De asemenea, art. 85 alin. (10) al Legii nr. 108/2016 prevede că, furnizorii care furnizează gaze naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art. 89 și art. 90 își îndeplinesc obligațiile în limitele teritoriului stabilit de Agenție și încheie, la solicitare, contracte de furnizare a gazelor naturale cu orice consumator final care are dreptul la acest serviciu conform prezentei legi, cu respectarea Regulamentului privind furnizarea gazelor naturale și la prețurile reglementate aprobate de Agenție. Termenele și condițiile care trebuie respectate la încheierea contractelor de furnizare a gazelor naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art. 89 și art. 90, precum și clauzele obligatorii ce urmează să fie incluse în contractele respective se stabilesc în Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale.

Corespunzător, art. 89 alin. (1) al Legii nr. 108/2016 prevede că, consumatorii casnici și întreprinderile mici **au dreptul de a fi aprovizionați cu gaze naturale de către furnizorii cărora le-a fost impusă obligația de serviciu public** de a furniza gaze naturale anumitor categorii de consumatori finali la parametrii de calitate stabiliți, la **prețuri reglementate, transparente, nediscriminatorii și ușor de comparat, aprobate de Agenție**, în conformitate cu termenele și condițiile stabilite în prezenta lege și în Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale. Potrivit alin. (3) al aceleiași norme legale, drepturile și obligațiile furnizorului care furnizează gaze naturale anumitor categorii de consumatori finali în contextul obligației de serviciu public, precum și termenele și condițiile în care urmează să fie furnizate gazele naturale consumatorilor specificați la alin. (1) se stabilesc în Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale (...).

De notat, că art. 13 alin. (3) al Legii nr. 108/2016, prevede expres și fără echivoc că „**Furnizorii de gaze naturale sunt obligați să îndeplinească obligațiile de serviciu public stabilite la art. 89 și art. 90 în limitele teritoriului specificat de Agenție, în conformitate cu termenele și condițiile stabilite de lege**”.

Prin urmare, S.R.L. „Rotalin Gaz Trading”, în perioada 20.12.2019 - 01.02.2024 a avut obligația legală prevăzută la art. 85 alin. (6), art. 89 din Legea nr. 108/2016, de a asigura respectarea dreptului consumatorilor de a fi aprovizionați cu gaze naturale la prețuri reglementate, aprobate de Agenție în conformitate cu Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru furnizarea gazelor naturale, aprobată prin Hotărârea ANRE nr. 355 din 13.08.2021.

În același timp, în calitate de furnizor al gazelor naturale în contextul îndeplinirii obligației de serviciu public, SRL „Rotalin Gaz Trading” i se garantează atât recuperarea cheltuielilor/costurilor reglementate, cât și obținerea unei rate rezonabile de rentabilitate.

În pofida obligației impuse prin Hotărârea ANRE nr. 487/2019 și contrar prevederilor cadrului legal de reglementare aplicabil, S.R.L. „Rotalin Gaz Trading”, urmărind scopul eschivării de la obligațiile care-i revin unui furnizor cărui i-a fost impusă obligația de serviciu public, a remis în adresa ANRE notificarea nr. 1294 din 22 septembrie 2023 prin care a comunicat despre încetarea deliberată și arbitrară, începând cu 01.10.2023, a furnizării gazelor naturale către consumatorii finali care și-au exercitat dreptul de a beneficia de prețuri reglementate, rezonabile, transparente, nediscriminatorii și ușor de comparat, aprobate de Agenție, iar la data de 27 decembrie 2023 S.R.L. „Rotalin Gaz Trading”, a solicitat inclusiv excluderea S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” din lista titularilor de licențe pentru furnizarea gazelor naturale, cărora le-a fost impusă obligația de serviciu public.

Prin solicitarea din 27 decembrie 2023 încă odată se demonstrează că S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” conștientiza faptul că în perioada după 02.10.2023 și pînă la 01.02.2024 urma să îndeplinească obligația de serviciu public, pînă la emiterea hotărîrii Consiliului de administrație al ANRE cu privire la excluderea sa din lista furnizorilor de gaze naturale cărora le-a fost impusă obligația de serviciu public, iar refuzul de la îndeplinirea obligației de serviciu public la furnizarea gazelor naturale, contravine prevederilor Legii nr. 108/2016.

Faptul refuzului S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” de a îndeplini obligația de serviciu public în perioada 02 octombrie 2023 – 01 februarie 2024, a fost confirmat inclusiv prin informația prezentată de operatorul sistemului de transport a gazelor naturale S.R.L. „Vestmoldtransgaz” nr. 02-357 din 02 octombrie 2023, care expres a indicat faptul că S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” nu a rezervat capacitate de transport a gazelor naturale după data de 01.10.2023.

În Dezacordul său din 27.05.2024, SRL „Rotalin Gaz Trading” de asemenea recunoaște faptul că, „(...) anume data de 03.10.2023 reprezintă data din care SRL „Rotalin Gaz Trading” din motive obiective, specificate prin corespondența anterioară, nu mai furnizează efectiv gazele naturale.”

Astfel, activitatea administrativă desfășurată de ANRE în acest proces în raport cu S.R.L. „Rotalin Gaz Trading”, rezultă din obligația autorității de a asigura funcționarea eficientă și monitorizarea sectorului gazelor naturale, menit să aprovizioneze consumatorii cu gaze naturale în condiții de accesibilitate, disponibilitate, fiabilitate, continuitate, calitate și transparență prin asigurarea îndeplinirii corespunzătoare a obligațiilor de serviciu public și asigurarea respectării drepturilor consumatorilor.

De reținut că, deși art. 113 alin. (2) lit. g) al Legii nr. 108/2016 a intrat în vigoare la 29 decembrie 2023, **exigențele cadrului legal privind obligațiile de serviciu public sunt imperative și continue**, nefiind admis refuzul titularilor de licență de a executa hotărârile Agenției prin care au fost impuse obligațiile de serviciu public, în scopul asigurării securității energetice și aprovizionării cu gaze naturale a consumatorilor finali.

Având în vedere că SRL „Rotalin Gaz Trading” a refuzat îndeplinirea obligațiilor impuse de Agenție prin Hotărârea nr. 487/2019, inclusiv după intrarea în vigoare a art. 113 alin. (2) lit. g) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, aceasta este pasibilă de aplicare a sancțiunii financiare prevăzută de art. 113 alin. (2) lit. g) al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

La caz, Consiliul de administrație al ANRE reține drept nejuste afirmațiile administratorului S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” exprimate în cadrul dezacordului și în procesul ședințelor de examinare a cauzei din următoarele considerente.

Cu referire la pretinsa sancționare de două ori pentru aceeași faptă, este de reținut că S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” nu a fost sancționată anterior niciodată pentru refuzul de a-și onora obligația de serviciu public. Or, însuși S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” prin dezacordul exprimat, recunoaște faptul că procedura anterioară de aplicare a sancțiunii financiare nu a fost finalizată. Respectiv, acest argument decade, deoarece elementul de bază în vederea încălcării principiului *“non bis in idem”* constă în faptul că persoana vizată să fi fost sancționată anterior pentru aceleași fapte.

Totodată, de notat că procedurile administrative inițiate anterior sunt absolut distincte de prezenta procedură, fiind bazate pe temeiuri legale absolut diferite.

Cu referire la afirmațiile precum că, Agenția insistă arbitrar să sancționeze întreprinderea SRL „Rotalin Gaz Trading”, urmează de luat în considerație următoarele.

Norma legală prevăzută la art. 113 alin. (2) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale stabilește expres și fără echivoc că, **Agenția aplică** sancțiunea financiară în cazul revocării obligației de serviciu public, această normă fiind una imperativă care **stabilește o obligație** și nu un drept al ANRE. Prin urmare, în acest caz Agenția nu dispune de un drept discreționar de a aplica sau nu sancțiunea financiară.

În partea argumentelor precum că, actele anexate la procedura în cauză sunt relevante și procedurilor administrative anterioare, Consiliul de administrație al ANRE reține că acest fapt nu constituie un impediment pentru aplicarea sancțiunii financiare, deoarece atâta timp cât aceste documente nu au fost anulate, ele produc efecte juridice și pot fi utilizate în continuare în calitate de probe sau înscrisuri în vederea demonstrării anumitor circumstanțe de fapt sau de drept, ori de câte ori este necesar.

Documentele utilizate în alte proceduri administrative demonstrează refuzul continuu, premeditat al furnizorului de a îndeplini obligația de serviciu public și circumstanțele pentru determinarea mărimii sancțiunilor financiare, după cum prevede art. 113 alin. (4) al Legii nr. 108/2016, potrivit căruia Agenția va ține cont de: a) gravitatea încălcării, inclusiv durata și frecvența; b) existență încălcărilor anterioare.

Consiliul de administrație al ANRE apreciază critic și argumentele prin care se invocă aplicarea retroactivă a prevederilor legale, în condițiile în care art. 113 alin. (2) lit. g) din Legea cu privire la gazele naturale **a intrat în vigoare la 29 decembrie 2023**, iar constatarea refuzului de a continua executarea obligației de serviciu public și emiterea Hotărârii ANRE nr. 44/2024 privind revocarea obligației de serviciu public impusă S.R.L. “Rotalin Gaz Trading” **a avut loc la data de 30.01.2024**, după intrarea în vigoare a modificărilor legislative respective.

Astfel, obligația de serviciu public reprezintă o obligație continuă, care a fost revocată și a decăzut abia la data de 01 februarie 2024, urmare a emiterii Hotărârii Consiliului de administrație al ANRE nr. 44 din 30 ianuarie 2024 și nu după cum interpretează titularul de licență, - în octombrie 2023, atunci când ultimul a refuzat să continue îndeplinirea obligației de serviciu public.

Important de reținut este, că răspunderea financiară a titularului de licență, care refuză să execute obligația de serviciu public, survine odată cu revocarea obligației respective.

În partea argumentelor privind existența unor suspiciuni de ilegalitate a Hotărârii Consiliului de administrație al ANRE nr. 44/2024, prin care s-a dispus inițierea procedurii de sancționare financiară, este de menționat următoarele.

Potrivit art. 16 alin. (10) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, **hotărârile Agenției sunt executorii din momentul adoptării** sau de la data publicării acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și **produc efecte juridice obligatorii până la eventuala anulare a acestora de o hotărâre judecătorească executorie**. Prevederi similare se regăsesc și la pct. 36 din Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 334 din 14.12.2018.

Temei legal pentru adoptarea Hotărârii nr. 44/2024 privind revocarea obligației de serviciu pentru refuzul SRL „Rotalin Gaz Trading” de a executa obligația respectivă, a constituit norma legală nouă, inclusă prin Legea nr. 429 din 28.12.2023, care este indispensabilă cu sancțiunea financiară pentru refuzul respectiv.

Refuzul SRL „Rotalin Gaz Trading de a executa obligația de serviciu public, precum și faptul neexecutării obligației respective, au fost constatate prin *Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 44 din 30 ianuarie 2024*, care nu a fost contestată în partea revocării obligației de serviciu public.

Mai mult ca atât, prin Încheierea judecătoreiei Chișinău (sediul Rîșcani) din 17 mai 2024, s-a respins cererea titularului de licență privind suspendarea executării pct. 3 din Hotărârea ANRE nr. 44/2024.

Cu referire la celelalte argumente și obiecții invocate de către titularul de licență, Consiliul de administrație reține că acestea sunt nefondate și nu constituie temeiuri care ar afecta legalitatea procedurii administrative.

Cu referire la cuantumul sancțiunii financiare aplicate, Consiliul de administrație reține următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

Potrivit Notei informative a Departamentului gaze naturale și energie termică din 14 mai 2024, cifra anuală de afaceri a S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” este de 225 021 000 (două sute douăzeci și cinci milioane douăzeci și unu mii) lei. Reieșind din prevederile art. 113 alin. (2) lit. g) al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, 5% din cifra de afaceri anuală a titularului de licență constituie suma de 11 251 050 (unsprezece milioane două sute cincizeci și unu mii cincizeci) lei, fapt confirmat și prin Nota informativă a Departamentului gaze naturale și energie termică din 14 mai 2024.

Având în vedere că în rezultatul îndeplinirii pînă la data de 02 octombrie 2023 a obligației de serviciu public de furnizare a gazelor naturale consumatorilor la prețuri reglementate, **S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” a obținut un excedent tarifar în cuantum de 38 453 860** (fapt constatat prin Hotărârea ANRE nr. 211/2024), **care nu a fost restituit consumatorilor conform cerințelor cadrului legal, pe motiv că SRL „Rotalin Gaz Trading” și-a manifestat refuzul arbitrar și categoric de a mai furniza gaze naturale consumatorilor finali în contextul obligației de serviciu public la prețuri reglementate, este absolut judicioasă luarea în considerare a valorii excedentului respectiv la determinarea cuantumului sancțiunii financiare.**

Consiliul de administrație reține că, norma legală prevăzută de art. 113 alin. (2) lit. g) al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, **stabilește doar cuantumul minim** al sancțiunii financiare, care nu poate fi mai mică de 5% din cifra de afaceri anuală a întreprinderii, **fără să limiteze autoritatea de reglementare în stabilirea cuantumului maxim al sancțiunii.**

Din acest considerent, la stabilirea cuantumului sancțiunii Consiliul de administrație va aplica dreptul discreționar, prin prisma testului proporționalității în raport cu încălcarea comisă, precum și a prevederilor art. 113 alin. (4) al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, potrivit căruia la determinarea mărimii sancțiunilor financiare, Agenția va ține cont de:

- a) gravitatea încălcării, inclusiv durata și frecvența;
- b) existența încălcărilor anterioare.

Astfel, având în vedere gravitatea sporită a faptei comise și anume, refuzul arbitrar de a executa obligația legală de prestare a serviciului public de furnizare a gazelor naturale la tarife reglementate, impusă întru asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale a consumatorilor finali, în interesul legal al acestora de a beneficia de gaze naturale la tarife reglementate, ignorarea consecințelor privind prejudiciul pe care îl generează consumatorilor finali, aplicarea de către Agenție a unei sancțiuni minime ar fi vădit disproporționată în raport cu încălcarea comisă cu intenție de către SRL „Rotalin Gaz Trading” și cu consecințele survenite.

O sancțiune echitabilă și proporțională în raport cu încălcarea comisă ar constitui o valoare echivalentă cu excedentul tarifar obținut în urma îndeplinirii obligației de serviciu public pînă la data de 02 octombrie 2023, care nefiind returnat consumatorilor de gaze naturale conform cerințelor cadrului legal în vigoare – **reprezintă venituri nejustificate** ale titularului de licență.

Proporționalitatea sancțiunii financiare în sumă de 38 453 860 (treizeci și opt milioane patru sute cincizeci și trei mii opt sute șaiszeci) lei este absolut justificată, deoarece excedentul tarifar obținut de către S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” din îndeplinirea pînă la data de 02 octombrie 2023 a obligației de serviciu public de, **urma să fie recuperat consumatorilor finali prin prisma tarifelor reglementate.** Însă, reieșind din faptul că titularul de licență a refuzat să-și onoreze obligația de serviciu public de furnizare a gazelor naturale la tarife reglementate după data de 02 octombrie 2023, inclusiv în perioada ulterioară intrării în vigoare a modificărilor legislative efectuate prin prisma Legii nr. 429 din 28.12.2023, recuperarea prin tarifele reglementate a excedentului obținut de către întreprindere, a devenit imposibil atît *de jure* cît și *de facto*.

Respectiv, aplicarea unei sancțiuni minime, ar fi absolut inechitabilă și nu ar atinge scopul urmărit de lege prin instituirea răspunderii financiare, care pe lîngă funcția punitivă și reparatorie are și funcția **preventivă, regulatorie și educativă.** Or, anume refuzul S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” de

a-și onora obligația de serviciu public la prețuri reglementate după data de 02 octombrie 2023, a făcut imposibilă restituirea către consumatorii finali a excedentului tarifar în sumă de 38 453 860 (treizeci și opt milioane patru sute cincizeci și trei mii opt sute șazeci) lei, ceea ce constituie 17,08% din cifra anuală de afaceri a acestuia pentru anul 2023.

Aplicarea unei sancțiuni financiare în valoarea veniturilor nejustificate ale întreprinderii în cuantum de 38 453 860, **asigură un raport rezonabil de proporționalitate dintre încălcarea comisă de către titularul de licență și scopul urmărit de lege prin instituția sancțiunii.**

Cu referire la procedura de examinare a cauzei, Consiliul de administrație al ANRE constată respectarea acesteia.

În drept, în temeiul art. 113 alin. (2) lit. g) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, art. 16 și art. 20 din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, art. 118, art. 165 din Codul administrativ, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se aplică în privința S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” sancțiunea financiară în cuantum de 38 453 860 (treizeci și opt milioane patru sute cincizeci și trei mii opt sute șazeci) lei, ceea ce constituie 17,08% din cifra anuală de afaceri a acestuia pentru anul 2023.

2. Se explică S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” că în conformitate cu prevederile art. 20 alin. (10) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, este în drept să achite jumătate din suma sancțiunii financiare respective, dacă o achită în cel mult 72 de ore de la data în care a primit hotărârea Consiliului de administrație al ANRE cu privire la aplicarea sancțiunii financiare. În acest caz, se va considera că hotărârea cu privire la aplicarea sancțiunii financiare a fost executată integral.

3. Se informează S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” că mijloacele financiare aferente sancțiunii financiare aplicate, urmează să fie transferate la bugetul de stat la codul Clasificației Economice 143 491 „Alte amenzi și sancțiuni pecuniare încasate în bugetul de stat”;

4. Se obligă S.R.L. „Rotalin Gaz Trading” să informeze ANRE despre executarea prezentei Hotărâri prin prezentarea documentelor confirmative, în termen de 3 zile lucrătoare din data achitării sancțiunii financiare aplicate.

5. Prezenta Hotărâre este executorie din momentul adoptării și poate fi contestată în termen de 30 de zile din data recepționării acesteia, prin înaintarea cererii prealabile la autoritatea emitentă (Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, sediul: mun. Chișinău, str. A. Pușkin 52/A).

Eugen CARPOV
Director

Violina ȘPAC
Director

Alexandru URSU
Director